



Valsts ieņēmumu  
dienests

Methodiskais materiāls

# **Vadlīnijas par nodokļu un citu maksājumu elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību**

**2025. gada 15.janvāris**

## Saturs

Ievads.....	3
1. Kuros gadījumos ir jālieto elektroniskā ierīce.....	4
2. Elektroniskās ierīces reģistrēšana, pārvietošana, noņemšana no uzskaites .....	6
3. Darījumu reģistrēšana un kases čeka izsniegšana .....	10
4. Vispārīgi jautājumi par elektroniskās ierīces lietošanu.....	12
5. Taksometra skaitītāja žurnāla iesniegšana .....	18
6. Apkalpojošo dienestu jautājumi .....	20

## Ievads

Vadlīnijas ir izstrādātas, lai sniegtu praktisku un viegli saprotamu informāciju par nodokļu un citu maksājumu elektronisko ierīču un iekārtu (turpmāk – elektroniskās ierīces) – kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu (taksometru skaitītāju un tirdzniecības automātu) – lietošanas kārtību.

Lai nodrošinātu vienkāršotu pieeju un palīdzētu vieglāk izprast lietošanas kārtības jautājumus, vadlīnijas ir veidotas jautājumu un atbilžu formātā. Šāds formāts ļauj ātri atrast atbildes uz konkrētiem jautājumiem, kas var rasties, izmantojot elektroniskās ierīces.

Atbildes sniegtas atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 11. februāra noteikumos Nr. 96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr. 96) noteiktajai elektronisko ierīču lietošanas kārtībai.

Latvijas tirgū ir pieejams plašs elektronisko ierīču etalonmodeļu klāsts, ko nepārtraukti papildina ar jauniem etalonmodeļiem vai to versiju atjauninājumiem, kuri paredz jaunu, digitālu, mūsdienīgu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu, piemēram, digitālo kases čeku izsniegšanu klientam par veikto darījumu.

Ar pieejamiem elektronisko ierīču etalonmodeļiem var iepazīties [VID vienotajā datubāzē \(reģistrā\)](#). Ja nepieciešama informācija par konkrētu elektroniskās ierīces etalonmodeļi, izvēlas attiecīgo elektronisko ierīču veidu un atlasēs lauciņos norāda elektroniskās ierīces modeli un modifikāciju. Savukārt, ja nepieciešama informācija par visiem pieejamiem elektronisko ierīču etalonmodeļiem atbilstoši to veidam, izvēlas attiecīgo elektronisko ierīču veidu un, nenorādot konkrētu modeli un modifikāciju, veic informācijas atlasī ar pogu "Atlasīt".

Ar elektronisko ierīču apkalpojošajiem dienestiem var iepazīties [VID vienotajā datubāzē \(reģistrā\)](#), norādot atlasēs laukos konkrētu apkalpojošo dienestu. Ja nepieciešama informācija par visiem apkalpojošiem dienestiem, veic informācijas atlasī ar pogu "Atlasīt", nenorādot konkrētu apkalpojošo dienestu.

## 1. Kuros gadījumos ir jālieto elektroniskā ierīce

<p><b>1.1. Vai elektroniskā ierīce ir jālieto arī tad, ja darījumus veic tikai bezskaidrā naudā, saņemot samaksu ar maksājumu kartēm?</b></p>	<p>Saņemot samaksu skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu), darījumu reģistrēšanai ir jālieto elektroniskā ierīce un klientiem ir jāizsniedz kases čeks.</p> <p>Tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos uzņēmums darījumu reģistrēšanai drīkst nelietot elektronisko ierīci, izsniedzot noformētu VID reģistrēto kvīti, VID reģistrēto biļeti vai citu darījumu apliecināšu dokumentu.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 3., 38., 63. punkts)</i></p>
<p><b>1.2. Vai darījumi jāreģistrē elektroniskajā ierīcē, ja samaksu veic ar pārskaitījumu starp banku kontiem?</b></p>	<p>Ja samaksu veic ar pārskaitījumu starp banku kontiem, elektroniskajā ierīcē to neregistrē.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 38. punkts)</i></p>
<p><b>1.3. Kuros gadījumos darījumu reģistrēšanai var nelietot elektronisko ierīci?</b></p>	<p>Gadījumi, kuros var nelietot elektroniskās ierīces, noteikti Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 82., 82.<sup>1</sup>, 82.<sup>2</sup>, 84. un 85. punktā.</p>
<p><b>1.4. Kuros gadījumos, tirgojot iepirkta preci, var nelietot elektronisko ierīci?</b></p>	<p>Vispārīgā gadījumā, tirgojot iepirkta preci, ir jālieto elektroniskā ierīce.</p> <p>Tirgojot iepirkta preci, elektronisko ierīci var nelietot, piemēram, personas, kuras vairumtirdzniecībā veic tikai bezskaidras naudas norēķinus, saņemot samaksu par darījumiem ar maksājumu kartēm un noformējot attiecīgu preču piegādes dokumentu atbilstoši normatīvajiem aktiem par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju.</p> <p>Elektronisko ierīci var nelietot, pēc pircēja pieprasījuma izsniedzot VID reģistrēto kvīti, par dievnamu, kultūras iestāžu, botānisko un zooloģisko dārzu, rezervātu, brīvdabas objektu un izklaides iestudējumu darbībai raksturīgu priekšmetu (piemēram, programmu, brošūru, atklātņu, grāmatu, suvenīru, rituāla priekšmetu) pārdošanu to apmeklējumu laikā.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 82.1.13. apakšpunkts, 84.12. apakšpunkts)</i></p>
<p><b>1.5. Ja nodokļu maksātājs veic tirdzniecību tirgū, vai ir jālieto elektroniskā ierīce?</b></p>	<p>Ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), tirgū (izņemot tirgus teritorijā reģistrētās struktūrvienības) un ielu tirdzniecības vietās saņemot samaksu par pārdotajām precēm mazumtirdzniecībā, elektronisko ierīci var nelietot, ja <b>pārdod</b></p>

	<p><b>pašu iegūtas vai ražotas preces.</b> Pēc pircēja pieprasījuma ir jāizsniedz VID reģistrētā kvīts.</p> <p>Tirgojot iepirktu preci vai sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, elektroniskā ierīce ir jālieto.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 82.1.16. apakšpunkts)</i></p>
<b>1.6. Vai tirgū tirgojot gan pašu ražotu, gan iepirktu produkciju, ir jālieto elektroniskā ierīce?</b>	<p>Ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), tirgū un ielu tirdzniecības vietās tirgojot iepirktu preci, darījumu reģistrācijai ir jālieto elektroniskā ierīce. Tādējādi, ja tirgū pārdod gan pašu ražotas, gan iepirktas preces, elektroniskā ierīce ir jālieto.</p>
<b>1.7. Vai tirgū pārdodot vafeles, kas ceptas turpat uz vietas, ir jālieto elektroniskā ierīce?</b>	<p>Sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, ir jālieto kases aparāts.</p> <p>Tādējādi, ja vafeles pārdod tūlītējam patēriņam, ir jālieto kases aparāts.</p>
<b>1.8. Vai tirgū pārdodot kafijas vai tējas dzērienus, saldējuma kokteiļus, ir jālieto elektroniskā ierīce?</b>	<p>Sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, ir jālieto kases aparāts.</p> <p>Ja tirdzniecības vietā tirgo kafijas vai tējas dzērienus, saldējuma kokteiļus tūlītējam patēriņam, ir jālieto kases aparāts.</p>
<b>1.9. Ja kafejnīca dodas izbraukuma tirdzniecībā, tirgojas koncertā ar savu gatavotu ēdienu, vai ir jālieto elektroniskā ierīce?</b>	<p>Ēdināšanas pakalpojumiem nepiemēro atbrīvojumu no elektroniskās ierīces lietošanas. Tirgojot ēdienu tūlītējam patēriņam, ir jālieto kases aparāts.</p>
<b>1.10. Kas ir uzskatāms par ēdināšanas pakalpojumu?</b>	<p>Ēdināšanas pakalpojumi ir ēdienu un dzērienu nodrošināšanas pakalpojumi, piedāvājot ēdienus un dzērienus, kas <b>paredzēti tūlītējam patēriņam</b> (ēdieni un dzērieni var būt promnešanai vai patērēšanai uz vietas, ar vai bez sēdvietām).</p> <p>Sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, ir jālieto kases aparāts.</p> <p><i>Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija NACE 2. redakcija, 56. kods "Ēdināšanas pakalpojumi"</i></p>
<b>1.11. Kuros gadījumos tirdzniecības automāts ir jāreģistrē VID?</b>	<p>Ja iekārtā saņem samaksu skaidrā naudā, ar bankas karti vai citiem maksājumu apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) par pārdotajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, iekārtas modelim ir jāveic atbilstības pārbaude tehniskajām prasībām un tā ir jāreģistrē VID vienotajā datubāzē (reģistrā).</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 38. punkts)</i></p>

## 2. Elektroniskās ierīces reģistrēšana, pārvietošana, noņemšana no uzskaites

<p><b>2.1. Kas jā dara nodokļu maksātājam pirms elektroniskās ierīces lietošanas uzsākšanas?</b></p>	<p>1. Lietotājs noslēdz līgumu ar apkalpojošo dienestu par elektroniskās ierīces apkalpošanu. VID reģistrēto apkalpojošo dienestu saraksts pieejams VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/vid-vienotaja-datu-baze-registra-registretie-apkalpojotie-dienesti">https://www.vid.gov.lv/lv/vid-vienotaja-datu-baze-registra-registretie-apkalpojotie-dienesti</a> (nospiežot izvēlni "Atlasīt").</p> <p>2. Lietotājs pārliecinās, lai elektroniskajā ierīcē tiktu uzstādīti atbilstoši rekvizīti, kas noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām (taksometra skaitītājā – rekvizīti, kas noteikti normatīvajos aktos par pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru), un norādīti visos sagatavotajos un izdrukātajos dokumentos (ja elektroniskās ierīces konstrukcija paredz izdrukāt kases čeku vai citus dokumentus un pārskatus).</p> <p>3. Apkalpojošais dienests iesniedz VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) ziņojumu par elektroniskās ierīces uzstādīšanu.</p> <p>4. <b>Lietotājs triju darbdienu laikā apstiprina</b> apkalpojošā dienesta EDS iesniegto ziņojumu un apstiprina elektroniskās ierīces lietošanas uzsākšanu. Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p> <p><b>Elektroniskā ierīce uzskatāma par reģistrētu VID vienotajā datubāzē (reģistrā) tad, kad lietotājs ir apstiprinājis apkalpojošā dienesta iesniegto informāciju par tās uzstādīšanu!</b></p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 15., 29. punkts)</i></p>
<p><b>2.2. Kā lietotājam jā rīkojas, mainot elektroniskās ierīces uzstādīšanas vietas adresi?</b></p>	<p>1. Lietotājs triju darbdienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu.</p> <p>2. Apkalpojošais dienests iesniedz EDS ziņojumu par elektroniskās ierīces uzstādīšanas adreses maiņu.</p> <p>3. <b>Lietotājs triju darbdienu laikā apstiprina</b> apkalpojošā dienesta EDS iesniegto ziņojumu par elektroniskās ierīces uzstādīšanas vietas adreses maiņu. Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p>

<p><b>2.3. Ja elektronisko ierīci plānots lietot tikai izbraukuma tirdzniecībā, ielu tirdzniecībā, gadatirgos un tirgos, vai elektroniskās ierīces tirdzniecības vieta katru reizi jāpārreģistrē?</b></p>	<p>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 31. punkts)</p> <p>Ja elektronisko ierīci plānots lietot tikai izbraukuma tirdzniecībā ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), ielu tirdzniecībā, gadatirgos un tirgos, tad elektronisko ierīci reģistrējot VID, norāda lietotāja juridisko adresi (fiziskai personai – deklarēto dzīvesvietu), kā arī informāciju, ka elektroniskās ierīces lietošana notiks tikai izbraukuma tirdzniecībā. Elektroniskā ierīce tiks reģistrēta VID kā "pārvietojama".</p> <p>Lietošanas vietas pārreģistrācija vai papildu informācijas sniegšana VID šajā gadījumā nav nepieciešama.</p> <p>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 34.<sup>5</sup> punkts)</p>
<p><b>2.4. Kāda informācija jāsniedz VID, reģistrējot elektronisko ierīci, ja elektronisko ierīci plānots lietot gan pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā), gan arī izbraukuma tirdzniecībā?</b></p>	<p>Ja elektronisko ierīci plānots lietot gan pastāvīgajā darbības vietā, gan arī izbraukuma tirdzniecībā, tad, elektronisko ierīci reģistrējot VID, norāda pastāvīgo lietošanas vietu – lietotāja juridisko adresi (fiziskai personai – deklarēto dzīvesvietu) vai attiecīgo struktūrvienības adresi.</p> <p>Veicot izbraukuma tirdzniecību (uz laiku līdz piecām darbdiēnām), piemēram, nedēļas nogalē gadatirgū, pirms izbraukuma tirdzniecības lietotājs iesniedz EDS (sadaļā "Sarakste ar VID") informāciju par plānotajām darbībām (norādot tirdzniecības veikšanas vietu un periodu) un elektroniskajā ierīcē reģistrēto <i>Grand Total</i> vērtību (norādīta Z pārskatā), bet pirms lietošanas atsākšanas pastāvīgajā lietošanas vietā – <i>Grand Total</i> vērtību.</p> <p>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 34.<sup>5</sup>, 31.<sup>1</sup> punkts)</p>
<p><b>2.5. Kas jā dara nodokļu maksātājam, ja pieņem lēmumu par elektroniskās ierīces lietošanas pārtraukšanu uz laiku – vismaz uz 30 dienām (vismaz uz 30 dienām pārtrauc darījumu veikšanu)?</b></p>	<p>Lietotājs, pieņemot lēmumu par elektroniskās ierīces lietošanas pārtraukšanu uz laiku (vismaz uz 30 dienām), informē VID, iesniedzot EDS (sadaļā "Sarakste ar VID") iesniegumu, norādot konkrētās elektroniskās ierīces uzstādīšanas adresi, šasijas numuru un pievienojot pēdējā izdrukātā Z pārskata kopiju ar reģistrēto <i>Grand Total</i> vērtību. Elektroniskajai ierīcei tiks reģistrēts statuss "darbība pārtraukta".</p> <p>Lai elektronisko ierīci atkal atsāktu lietot, <b>pirms lietošanas atsākšanas</b> informē VID, iesniedzot EDS (sadaļā "Sarakste ar VID") iesniegumu, norādot elektroniskās ierīces šasijas numuru un pievienojot secīgo Z pārskatu ar reģistrēto <i>Grand Total</i> vērtību.</p> <p>Elektroniskās ierīces lietošanas pārtraukšanu vismaz uz 30 dienām var reģistrēt arī sadarbībā ar apkalpojošo dienestu:</p>

	<p>1) lietotājs triju darbdienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu;  2) apkalpojošais dienests iesniedz EDS ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas pārtraukšanu vismaz uz 30 dienām;  3) <b>lietotājs triju darbdienu laikā apstiprina</b> apkalpojošā dienesta EDS iesniegto ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas pārtraukšanu vismaz uz 30 dienām.</p> <p>Pirms elektroniskās ierīces lietošanas atsākšanas:</p> <p>1) lietotājs izsauc apkalpojošo dienestu;  2) apkalpojošais dienests iesniedz EDS ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas atsākšanu;  3) <b>lietotājs triju darbdienu laikā apstiprina</b> apkalpojošā dienesta EDS iesniegto ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas atsākšanu.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 33. punkts)</i></p>
<p><b>2.6. Kā lietotājam jārikojas, izbeidzot lietot elektronisko ierīci?</b></p>	<p>1. Lietotājs triju darbdienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu.  2. Apkalpojošais dienests iesniedz EDS ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas izbeigšanu.  3. <b>Lietotājs triju darbdienu laikā apstiprina</b> apkalpojošā dienesta EDS iesniegto ziņojumu par elektroniskās ierīces lietošanas izbeigšanu.</p> <p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 32. punkts)</i></p>



<p><b>2.7. Kādos gadījumos VID uz lietotāja vārda reģistrēto elektronisko ierīci var izslēgt no VID vienotās datubāzes (reģistra)?</b></p>	<p>VID uz lietotāja vārda reģistrēto elektronisko ierīci no VID vienotās datubāzes (reģistra) var izslēgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) pēc lietotāja pieprasījuma;</li> <li>2) saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju, ja: <ul style="list-style-type: none"> <li>- lietotājs izbeidzis saimniecisko darbību elektroniskās ierīces reģistrācijas vietas adresē, nepaziņojot par to VID. VID rakstiski 15 darbdienu laikā informē lietotāju par izslēgšanu no vienotās datubāzes (reģistra);</li> <li>- nav nodrošinātas prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām. VID rakstiski 15 darbdienu laikā informē lietotāju par izslēgšanu no vienotās datubāzes (reģistra);</li> <li>- lietotājs kā saimnieciskās darbības vai komercdarbības veicējs ir izslēgts no VID nodokļu maksātāju reģistra;</li> <li>- stājies spēkā administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais lēmums par elektroniskās ierīces ar tehnisko pasi vai bez tās (pārkāpuma izdarīšanas rīka) konfiscēšanu.</li> </ul> </li> </ol> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 129.<sup>17</sup> punkts)</i></p>
<p><b>2.8. Vai POS terminālis ir jāreģistrē VID?</b></p>	<p>POS terminālis nodrošina maksājumu veikšanu ar norēķinu kartēm, tas nav uzskatāms par elektronisko ierīci. POS termināli VID neregistrē. Izdrukātos POS termināja pārskatus un elektroniskās ierīces Z pārskatus ielīmē elektroniskās ierīces žurnālā. Ja žurnālu sagatavo elektroniski vai žurnālu nesagatavo, ielīmē Z pārskatu un POS termināja pārskatu reģistrā, norādot datumu un kārtas numuru.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 55., 56., 56.<sup>1</sup> punkts)</i></p>

### 3. Darījumu reģistrēšana un kases čeka izsniegšana

<b>3.1. Vai sagatavotais un izdrukātais kases čeks ir obligāti jāizsniedz klientam?</b>	<p>Normatīvais regulējums nosaka obligātu pienākumu sagatavoto un izdrukāto kases čeku izsniegt klientam.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 38. punkts)</i></p>
<b>3.2. Vai kases čekus drīkst izsniegt elektroniskā formā? Vai visas elektroniskās ierīces nodrošina iespēju kases čeku izsniegt elektroniskā formā?</b>	<p>Normatīvais regulējums neaizliedz kases čeka izsniegšanu elektroniskā formā. Kases čekus klientiem elektroniskā formā ir iespējams izsniegt tikai gadījumā, ja lieto elektronisko ierīci, kuras tehniskais risinājums nodrošina šādu iespēju (pircējiem izsniedzamos dokumentus ģenerēt no elektroniskajā ierīcē reģistrētajiem čekiem, tos nosūtot pircējam teksta, PDF vai citā viegli lasāmā formātā).</p> <p>Par elektroniskās ierīces funkcionālajām iespējām, izmaiņām, lai nodrošinātu šādu funkcionalitāti, un nepieciešamību veikt elektroniskajai ierīcei jaunu atbilstības pārbaudi tehniskajām prasībām ir jālūdz informācija elektroniskās ierīces apkalpojošajam dienestam.</p>
<b>3.3. Vai elektroniskās ierīces lietotājs var izsniegt darījuma partnerim kases čeka kopiju?</b>	<p>Elektroniskajām ierīcēm ir aizliegts sagatavot dokumenta veidu – "čeka kopija".</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 21.6. apakšpunkts)</i></p>
<b>3.4. Kādu samaksas apliecinājošu dokumentu par pirkumu izsniegt pircējam, ja pircējam izsniegtais kases čeks nozaudēts?</b>	<p>Ja darījuma partnerim izsniegtais kases čeks nozaudēts, kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietotājs pēc darījuma partnera pieprasījuma izsniedz noformētu attaisnojuma dokumentu, kurā norādīti kases čeka rekvizīti.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 65.<sup>1</sup> punkts)</i></p>
<b>3.5. Kā reģistrējams preču atgriešanas darījums?</b>	<p>Ja darbadienas laikā veic naudas izmaksas operāciju no elektroniskās ierīces, klientam atgriežot atpakaļ preci, klientam ir jāatgriež sākotnēji izdrukātais kases čeks preču tirgotājam.</p> <p>Par klienta atpakaļ atgriezto preci sagatavo atmaksas čekus (dokumenta veids, kurā vārda "čeks" vietā ir norādīts "atmaksas čeks"). Atmaksas čeki tiek sagatavoti divos eksemplāros (divu eksemplāru sagatavošana notiek automātiski) – tie tiek sagatavoti kā divi atsevišķi dokumenti, to numuri ir atšķirīgi, numerācija ir veidota pieaugošā secībā, tiem aprēķinātās Hash SHA kontrolsummas ir atšķirīgas. Atmaksas čekos norāda kases čeka rekvizītus.</p> <p>Ja sākotnējā kases čekā ir vairākas preces, bet atgriež tikai vienu preci, atmaksas čeku sagatavo tikai par atgriezto preci.</p>

	<p>Klientam izsniedz vienu atmaksas čeka eksemplāru, savukārt sākotnējo kases čeku un otru atmaksas čeka eksemplāru preču tirgotājs pievieno sagatavotajam aktam par preču atgriešanu (ielīmē aktā) un uzglabā kopā ar žurnālu vai Z pārskatu reģistru. Klientam izsniedz sagatavotā akta kopiju. Aktu uzglabā kopā ar žurnālu vai Z pārskatu reģistru.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 21.14. apakšpunkts, 24.3. apakšpunkts, 26.<sup>1</sup> punkts, Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 41. punkts)</i></p>
<p><b>3.6. Kā reģistrēt darījumus laikposmā, kamēr nedarbojas (bojāta) elektroniskā ierīce?</b></p>	<p>Lietotājs veiktos darījumus uzskaita ieņēmumu uzskaites reģistrā un pēc pircēja pieprasījuma noformē VID reģistrēto kvīti.</p> <p>Pasažieru un to bagāžas biļešu pārdošanai lietotājs atbilstoši pasažieru pārvadājumus reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai noformē biļeti un izsniedz to darījuma partnerim.</p> <p><b>Alkoholisko dzērienu (izņemot mazajā alkoholisko dzērienu darītavā ražotu vīnu, raudzēto dzērienu, starpproduktu un pārējo alkoholisko dzērienu), tabakas izstrādājumu un degvielas mazumtirdzniecība kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas darbības traucējumu vai bojājumu gadījumā ir jāpārtrauc</b>, jo norēķini par alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem atļauti, tikai izmantojot kases aparātus, hibrīda kases aparātus un kases sistēmas, savukārt degvielas sūkņu darbība jānodrošina kases sistēmai.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 46., 47. un 48. punkts, Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 116., 127. punkts, Alkoholisko dzērienu aprites likuma septītā un 7.<sup>1</sup> daļa)</i></p>

## 4. Vispārīgi jautājumi par elektroniskās ierīces lietošanu

<p><b>4.1. Vai elektronisko ierīci var lietot cits nodokļu maksātājs?</b></p>	<p>Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto tikai tādas elektroniskās ierīces, kas reģistrētas VID uz lietotāja vārda.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 9. punkts)</i></p>
<p><b>4.2. Vai nodokļu maksātāji drīkst lietot elektroniskās ierīces, kas ir nomātas?</b></p>	<p>Normatīvais regulējums neaizliedz nodokļu maksātājiem VID vienotajā datubāzē (reģistrā) reģistrēt un lietot elektroniskās ierīces, kas ir nomātas.</p> <p>Ja nodokļu maksātājs lieto nomātas elektroniskās ierīces, ir jānodrošina normatīvajā regulējumā noteikto elektronisko ierīču tehnisko prasību un lietošanas kārtības izpilde. Tai skaitā tās ir jāreģistrē VID vienotajā datubāzē (reģistrā) uz nodokļu maksātāja vārda, un to apkalpošana ir jānodrošina apkalpojošajam dienestam, ar kuru nodokļu maksātājs ir noslēdzis rakstisku līgumu. Jāizpilda nosacījumi attiecībā uz fiskālās atmiņas moduļa un energoneatkarīgās atmiņas datu nesēja (arī, ja tas nav pilnībā aizpildīts) izņemšanu un glabāšanu trīs gadus, Z pārskatu un POS termināļa pārskatu glabāšanu piecus gadus u. c.</p>
<p><b>4.3. Vai lietotājam ir obligāti jānoslēdz līgums ar elektroniskās ierīces apkalpojošo dienestu?</b></p>	<p>Lietotājs nodrošina, lai elektroniskās ierīces plombēšanu, programmēšanu, uzstādīšanu, remontu un tehnisko apkopi (turpmāk – apkalpošana) veic VID reģistrēts apkalpojošais dienests.</p> <p>Lietotājs pirms elektroniskās ierīces reģistrēšanas VID un lietošanas uzsākšanas <b>noslēdz ar apkalpojošo dienestu rakstisku līgumu</b> par elektroniskās ierīces apkalpošanu.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 12., 12.<sup>1</sup> punkts)</i></p>
<p><b>4.4. Vai informāciju par apkalpošanas līgumu VID EDS iesniedz apkalpojošais dienests vai lietotājs?</b></p>	<p>Informāciju par noslēgto līgumu ar apkalpojošo dienestu par elektroniskās ierīces apkalpošanu EDS iesniedz lietotājs.</p> <p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p>
<p><b>4.5. Kur ir sniegts apraksts par kārtību, kādā lietotājs apstiprina apkalpojošā dienesta ziņojumus par veiktajām darbībām ar elektroniskajām ierīcēm?</b></p>	<p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p>
<p><b>4.6. Vai personai, kas strādā ar elektronisko ierīci, veicot kasiera</b></p>	<p>Kasiera pienākumus drīkst veikt persona, kura ir apmācīta darbam ar attiecīgo elektronisko ierīci un kurai lietotājs rakstiski ir noteicis tās pienākumus. Apmācības</p>

<p><b>pienākumus, ir nepieciešams apkalpojošā dienesta izsniegts sertifikāts vai apliecība?</b></p>	<p>veic VID reģistrēts apkalpojošais dienests. Normatīvie akti nenosaka obligātu prasību apkalpojošajam dienestam izsniegt sertifikātu vai apliecību par apmācību veikšanu.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 13. un 105. punkts)</i></p>
<p><b>4.7. Kā lietotājam jārikojas, ja elektroniskajai ierīcei nav plombas vai plombas ir bojātas?</b></p>	<p>Lietotājam nekavējoties jāinformē apkalpojošais dienests par esošo situāciju un jāpārtrauc darbs ar elektronisko ierīci, kura nav noplombēta vai plombas ir bojātas. Lai būtu konstatējams apkalpojošā dienesta izsaukšanas fakts, lietotājs apkalpojošā dienesta izsaukumus uzskaita un reģistrē izsaukumu reģistrā.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 19.2. apakšpunkts, 23. punkts, 50.9. apakšpunkts)</i></p>
<p><b>4.8. Vai ir pieļaujams, ka kases sistēmas lietotājam ir pieeja kases sistēmas elementu administrēšanai (administratora tiesības)?</b></p>	<p>Piekļuves tiesības elektroniskajā ierīcē ir sadalītas pa lomām. Elektroniskās ierīces lietotāja darbiniekam var tikt piešķirtas šādas lomas:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- loma "uzņēmuma administrators" – lietotāja uzņēmuma administrators ar tiesībām veikt nodokļu likmes izmaiņas un pievienot jaunus lietotājus (operatorus) kases sistēmā vai hibrīda kases aparātā;</li> <li>- loma "darbinieks" – uzņēmuma darbinieks, kas ir kases sistēmas vai hibrīda kases aparāta operators (kasieris).</li> </ul> <p>Elektroniskās ierīces lietotājam nedrīkst būt pieeja elektroniskās ierīces elementu administrēšanai.</p> <p>Uzstādot elektronisko ierīci tās darbības vietā, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona elektroniskajai ierīcei uzstāda sākotnējo apkalpojošā dienesta administratora paroli, par kuras saglabāšanu ir atbildīgs apkalpojošais dienests.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 8.<sup>1</sup> punkts, Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 92.4. apakšpunkts)</i></p>
<p><b>4.9. Kādi ziņojumi un cik bieži par elektroniskajā ierīcē reģistrētajiem darījumiem ir jāsniedz VID?</b></p>	<p>Normatīvais regulējums nenosaka prasību lietotājam regulāri iesniegt VID informāciju par kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, tirdzniecības automātā reģistrētajiem darījumiem.</p> <p>VID tiek iesniegta informācija par taksometra skaitītāja žurnāla datiem un tiešsaistes režīmā – informācija par katru pārvadājumu.</p>
<p><b>4.10. Kas jāievēro elektroniskās ierīces lietotājam attiecībā uz kases čeka, kontrollenšu, X un Z pārskatu sagatavošanu un glabāšanu? Cik ilgi</b></p>	<p>Kases aparāta, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas konstrukcijai ir jānodrošina kases čeku, kontrollenšu, X un Z pārskatu izdrukāšana tehniski noturīgā veidā, lai tajos norādītā informācija nezustu visā glabāšanas laikā.</p> <p>Kases čekus, X un Z pārskatus uzņēmumā glabā piecus gadus, kontrollentes – trīs gadus.</p>

<p><b>uzņēmumam ir jāglabā minētie dokumenti?</b></p>	<p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 21.10. apakšpunkts, Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 37. punkts, Grāmatvedības likuma 28. panta 5. punkts)</i></p>
<p><b>4.11. Vai drīkst nesagatavot Z pārskatu dienā, kad nav bijuši darījumi?</b></p>	<p>Ja darbadienas laikā nav notikušas darbības ar elektronisko ierīci, lietotājs Z pārskatu nesagatavo un žurnālā izdara ierakstu, ka attiecīgajā darbadienā darījumu nav.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 58. punkts)</i></p>
<p><b>4.12. Vai Z pārskatus un POS termināļa pārskatus var saglabāt elektroniski?</b></p>	<p>Normatīvais regulējums neaizliedz Z pārskatus un POS termināļa pārskatus, kā arī Z pārskatu un POS termināļa pārskatu reģistru sagatavot un uzglabāt elektroniskā formā, ja elektroniskā ierīce šādu funkciju nodrošina.</p> <p>Programmatūra, kura nodrošina Z pārskatu un POS termināļa pārskatu elektronisku kārtošanu, atbilst normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju noteiktajām prasībām un nodrošina atmiņā saglabātās informācijas norādīšanu elektroniski sagatavotajā Z pārskatu un POS termināļa pārskatu reģistrā.</p> <p>Pēc pieprasījuma ir jānodrošina pieeja Z pārskatiem par attiecīgo laikposmu hronoloģiskā secībā, kā arī dokumentu izdrukāšana papīra formā.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 29. punkts, Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 54. punkts)</i></p>
<p><b>4.13. Vai elektroniskās ierīces lietotājam ir obligāts pienākums aizpildīt elektroniskās ierīces žurnālu?</b></p>	<p>Nodokļu maksātājs ir atbrīvots no elektroniskās ierīces žurnāla aizpildīšanas, izņemot atsevišķus gadījumus.</p> <p>Obligāts pienākums aizpildīt žurnālu (papīra formā vai elektroniskā veidā) noteikts:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) specializētās ierīces (tirdzniecības automāta un taksometra skaitītāja) lietotājam;</li> <li>2) nodokļu maksātājam, kas lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu vai kases sistēmu ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu reģistrēšanai.</li> </ol> <p>Brīvprātīgi aizpildīt žurnālu var arī tie nodokļu maksātāji, kuri lieto tādas elektroniskās ierīces (kases aparāts ar elektronisko kontrollenti, hibrīda kases aparāts, kases sistēma), kuru lietošanas gadījumā piemērojams atbrīvojums no žurnāla aizpildīšanas.</p> <p>Ja žurnālu neaizpilda, izdrukātie Z pārskati un POS termināļa pārskati ir jāielīmē atsevišķā Z pārskatu un POS termināļu pārskatu reģistrā, kurā norādīts ieraksta datums un kārtas numurs.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 34.2. un 34.3. apakšpunkts, VI nodaļa)</i></p>

<p><b>4.14. Vai POS termināļa pārskatu reģistrs ir jākārt, ja tiek izsniegtas VID reģistrētās kvīti?</b></p>	<p>Arī tad, ja piemēro atbrīvojumu no elektroniskās ierīces lietošanas, izdrukātos POS termināļa pārskatus ielīmē (pievieno) POS termināļa pārskatu reģistrā, norādot datumu un kārtas numuru.</p> <p>Normatīvais regulējums neizlīdz POS termināļa pārskatu reģistru sagatavot un uzglabāt elektroniskā formā.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 56.<sup>1</sup>, 58. punkts)</i></p>
<p><b>4.15. Kāda informācija ir jānorāda, aizpildot tirdzniecības automāta žurnālu?</b></p>	<p>Tirdzniecības automāta žurnālā norāda:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- titullapā – bezskaidras naudas norēķinos – POS termināļa seriālo numuru un POS terminālim piesaistīto(-os) norēķinu kontu(-us);</li> <li>- Z pārskata un POS termināļa pārskata (ja tiek veikti bezskaidras naudas norēķini un POS terminālis nodrošina iespēju izdrukāt pārskatu) datumu un numuru;</li> <li>- energoneatkarīgajā atmiņā reģistrēto <i>Grand Total</i> vērtību;</li> <li>- darījumu reģistrēšanas nodrošināšanai reģistrēto un naudas kastē vai ieņēmumu skaitītājā (tirdzniecības automātam) ielikto maiņas naudas summu;</li> <li>- reģistrēto un no naudas kastes vai ieņēmumu skaitītāja (tirdzniecības automātam) izņemto un kasē vai bankā iemaksāto vai inkasatoram nodoto naudas summu;</li> <li>- reģistrēto un no naudas kastes vai ieņēmumu skaitītāja (tirdzniecības automātam) izņemto skaidrās naudas summu, kas Z pārskata izdrukas brīdī nav iemaksāta kasē vai bankā vai nodota inkasatoram;</li> <li>- maiņas naudu dienas (Z pārskata perioda) beigās – naudas summu saskaņā ar lietotāja noteikto kārtību, ko nākamajā dienā (Z pārskata perioda sākumā) reģistrē kā naudas kastē vai ieņēmumu skaitītājā (tirdzniecības automātam) ielikto maiņas naudu;</li> <li>- apkalpojošā dienesta izsaukšanas datumu un laiku;</li> <li>- citu lietotājam nepieciešamo informāciju;</li> <li>- atbildīgo personu, kura ar parakstu apliecina žurnālā norādītās informācijas pareizību.</li> </ul> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 50. punkts)</i></p>
<p><b>4.16. Vai elektroniskās ierīces tehniskā pase ir jāpilda obligāti?</b></p>	<p>Elektroniskās ierīces tehnisko pasi sagatavo EDS, kur to veido automātiski no apkalpojošā dienesta un lietotāja veiktiem ierakstiem par veiktajām darbībām ar elektronisko ierīci. Tehniskās pases sagatavošana papīra vai elektroniskā formā vairs nav obligāta.</p>

	<p>Pēc tam, kad elektroniskā ierīce noņemta no uzskaites, tās tehniskā pase netiek uzturēta EDS. Lai lietotājam tehniskā pase būtu pieejama pēc elektroniskās ierīces noņemšanas no uzskaites, lietotājs pirms apkalpojošā dienesta iesniegtā ziņojuma par lietošanas izbeigšanu apstiprināšanas tehnisko pasi lejupielādē no EDS un datnei aprēķina <i>Hash SHA-256</i> kontrolsummu. Tehniskā pase ir jā saglabā lietotāja personīgajā datu krātuvē. Lejupielādētās tehniskās pases elektroniskā formā glabā trīs gadus.</p> <p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/kases-aparati-un-kases-sistemas">https://www.vid.gov.lv/lv/kases-aparati-un-kases-sistemas</a>.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 34., 34.<sup>1</sup> punkts, 37.3. apakšpunkts)</i></p>
<p><b>4.17. Vai ir jānodrošina iepriekš lietotās elektroniskās ierīces fiskālās atmiņas moduļa un energoneatkarīgās atmiņas datu nesēju uzglabāšana?</b></p>	<p>Lietotājam jānodrošina iepriekš lietotās elektroniskās ierīces fiskālās atmiņas moduļa un energoneatkarīgās atmiņas datu nesēja (t. sk. pilnībā neizpildītu) glabāšana trīs gadus.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 24.2., 24.2.<sup>1</sup> apakšpunkts)</i></p>
<p><b>4.18. Vai ir atkārtoti jāveic atbilstības pārbaude elektroniskajai ierīcei, ja tiek veikti programmas versijas atjauninājumi (mainīta programmas funkcionalitāte)?</b></p>	<p>Elektroniskās ierīces jāiesniedz atkārtotai izvērtēšanai kādā no atbilstības pārbaudes institūcijām, ja jaunajai programmas versijai ir veiktas izmaiņas un izmaiņu rezultātā mainās kāda no sākotnēji izsniegtajā atbilstības apliecinājumā norādītajām <i>SHA-256</i> kontrolsummām (piemēram, reģistrētās programmas pirmkodam, tās izpildkodam, fiskālās atmiņas moduļa pirmkodam un izpildkodam u. c. datnēm).</p> <p>Atkārtota atbilstības pārbaude nav jāveic, ja veiktās izmaiņas neietekmē elektroniskās ierīces funkcionalitāti un nemainās izsniegtajā atbilstības apliecinājumā norādītās <i>SHA-256</i> kontrolsummas:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- atjauninājumi veikti elektroniskās ierīces operētājsistēmai;</li> <li>- atjauninājumi veikti uzstādītajām papildprogrammām;</li> <li>- atjauninājumi tiek veikti integrētajām informācijas sistēmām vai integrētās informācijas sistēmas datubāzi papildina ar jaunām preču un/vai pakalpojumu pozīcijām.</li> </ul> <p>Lai ieviestu hibrīda kases aparātos vai kases sistēmās atlaides, akcijas vai klientu priekšrocības vai citas jaunas funkcionalitātes, nepieciešamo izmaiņu apjoms hibrīda kases aparātos un kases sistēmās lielā mērā ir atkarīgs no hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas risinājuma. Ja hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas programma tehnoloģiski ir nodalīta no papildprogrammām vai integrētajām informācijas sistēmām (papildprogrammas un integrētās informācijas sistēmas var</p>



	<p>netikt iekļautas hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas programmā, piemēram, noliktavas un grāmatvedības sistēmas), tad, veicot izmaiņas papildprogrammās vai integrētajās sistēmās, izmaiņas hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas programmā nav nepieciešamas un atbilstības pārbaude nav jāveic.</p> <p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/paligmateriāli#vadlinijas">https://www.vid.gov.lv/lv/paligmateriāli#vadlinijas</a>.</p>
<p><b>4.19. Kāda ir atbildība par elektronisko ierīču neuzstādīšanu un neizmantošanu darījumu reģistrēšanai?</b></p>	<p>Par normatīvajiem aktiem atbilstošu elektronisko ierīču neuzstādīšanu un neizmantošanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 140 līdz 850 <i>euro</i>, bet juridiskajai personai – no 140 līdz 1400 <i>euro</i>.</p> <p><i>(Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 140. panta pirmā daļa)</i></p>
<p><b>4.20. Kāda ir atbildība par elektronisko ierīču lietošanas kārtības un lietotāju pienākumu nepildīšanu?</b></p>	<p>Par normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču lietošanas kārtības un lietotāju pienākumu nepildīšanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai un juridiskajai personai no 140 līdz 700 <i>euro</i>.</p> <p>Par elektronisko ierīču lietošanu, ja ir mainīta to konstrukcija vai programma, ar ko tādējādi radīta iespēja slēpt vai samazināt ar nodokļiem un nodevām apliekamo objektu, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 210 līdz 2000 <i>euro</i>, bet juridiskajai personai – no 1400 līdz 20 000 <i>euro</i>.</p> <p>Par neatļautu darbību veikšanu, lai mainītu normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču konstrukciju, iejauktos programmā un tādējādi radītu iespēju slēpt vai samazināt ar nodokļiem apliekamo objektu, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 400 līdz 2000 <i>euro</i>, bet juridiskajai personai – no 1400 līdz 20 000 <i>euro</i>.</p> <p>Par normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču kontrollentes vai ierakstīto datu nesaglabāšanu līdz normatīvajos aktos paredzētajam termiņam piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 400 līdz 2000 <i>euro</i>, bet juridiskajai personai – no 400 līdz 4300 <i>euro</i>.</p> <p><i>(Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 140. panta otrā, ceturtnā, piektā un sestā daļa)</i></p>

## 5. Taksometra skaitītāja žurnāla iesniegšana

<p><b>5.1. Kāda informācija ir jānorāda, aizpildot taksometra skaitītāja žurnālu?</b></p>	<p>Taksometra skaitītāja žurnālā norāda:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ieraksta numuru;</li> <li>- ieraksta datumu un laiku;</li> <li>- darba uzsākšanas un darba beigšanas datumu un laiku;</li> <li>- odometra rādījumu darbalaika beigās (km);</li> <li>- kopējo taksometra nobraukumu (km);</li> <li>- kopējo nobraukumu režīmā "aizņemts" (km);</li> <li>- kopējo braucieni skaitu režīmā "aizņemts";</li> <li>- kopējo naudas summu, kas saņemta režīmā "maksā" (EUR);</li> <li>- kopējo naudas summu, kas saņemta kā piemaksa (EUR);</li> <li>- inkasēto naudas summu (EUR);</li> <li>- taksometra skaitītāja šasijas numuru;</li> <li>- transportlīdzekļa vadītāja vārdu, uzvārdu;</li> <li>- transportlīdzekļa vadītāja reģistrācijas numuru;</li> <li>- transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru;</li> <li>- informāciju par apkalpojošā dienesta izsaukšanu (datums, laiks).</li> </ul> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 51. punkts)</i></p>
<p><b>5.2. Vai taksometra skaitītāja lietotājam jāiesniedz VID EDS taksometra skaitītāja žurnāls, ja attiecīgajā periodā nav notikušas darbības ar taksometra skaitītāju?</b></p>	<p>Lietotājam taksometra skaitītāja žurnāls jāaizpilda saskaņā ar Z pārskata un POS termināļa pārskata datiem.</p> <p>Ja darbadienas laikā nav notikušas darbības ar taksometra skaitītāju, lietotājs Z pārskatu nesagatavo un žurnālu EDS neiesniedz.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 55. un 58. punkts)</i></p>
<p><b>5.3. Kādas darbības jāveic taksometra skaitītāja lietotājam, lai iesniegtu taksometra skaitītāja žurnālu VID EDS?</b></p>	<p>Lietotājs taksometra skaitītāja žurnālu iesniedz EDS:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aizpildot EDS pārskatu (sadaļā "Sagatavot dokumentu" izvēlas ikonu "No veidlapas" -&gt; Citi -&gt; Taksometra skaitītāja rādījuma nolasīšanas žurnāls -&gt; manuāli aizpilda tukšos laukus -&gt; nospiež ikonu "Pārbaudīt un saglabāt" -&gt; nospiež ikonu "Iesniegt"). Nospiežot "Iesniegt", taksometra skaitītāja žurnāls ir iesniegts EDS;</li> </ul> <p style="text-align: center;"><b>vai</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- augšupielādējot datus automātiski, izmantojot XML datni (EDS sadaļā "Sagatavot dokumentu" izvēlas ikonu "No faila" -&gt; nospiež ikonu "Browse" -&gt;</li> </ul>

	augšupielādē sagatavoto datni -> nospiež ikonu "Turpināt" -> nospiež ikonu "Iesniegt"). Nospiežot "Iesniegt", taksometra skaitītāja žurnāls ir iesniegts EDS.
<b>5.4. Ja taksometra skaitītāja žurnāls iesniegts VID EDS, vai taksometra skaitītāja žurnāls jāaizpilda arī papīra formātā?</b>	Papīra formā taksometra skaitītāja žurnāla aizpildīšana nav obligāta.
<b>5.5. Vai lietotājs var iesniegt taksometra skaitītāja žurnālu nākamajā dienā pēc taksometra skaitītāja rādījumu nolasišanas?</b>	Lietotājam taksometra skaitītāja žurnāls jāiesniedz EDS katras darbadienas (diennakts daļa, kas paredzēta darbam (darbavietā)) beigās, uzreiz pēc skaitītāja rādījuma nolasišanas.  <i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 62. punkts)</i>
<b>5.6. Kā jāiesniedz VID EDS taksometra skaitītāja žurnāls, ja ar vienu taksometru taksometra pakalpojumus diennakts laikā sniedz divi vai vairāk taksometra vadītāji?</b>	Lietotājam taksometra skaitītāja žurnāls jāiesniedz EDS par katra taksometra vadītāja nostrādāto darbadienu (maiņu), norādot katra taksometra vadītāja identifikācijas datus (vārdu, uzvārdu un transportlīdzekļa vadītāja reģistrācijas numuru).

## 6. Apkalpojošo dienestu jautājumi

<p><b>6.1. Kur ir sniegts apraksts par kārtību, kādā apkalpojošais dienests iesniedz ziņojumus VID EDS par veiktajām darbībām ar elektroniskajām ierīcēm?</b></p>	<p>Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļvietnē <a href="https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds">https://www.vid.gov.lv/lv/veicamas-darbibas-ar-elektroniskajam-iekartam-un-iericem-eds</a>.</p>
<p><b>6.2. Vai ir pieļaujams, ka kases sistēmas lietotājam ir pieeja kases sistēmas elementu administrēšanai (administratora tiesības)?</b></p>	<p>Kases sistēmas lietotājam nedrīkst būt pieeja elektroniskās ierīces elementu administrēšanai. Uzstādot elektronisko ierīci tās darbības vietā, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona elektroniskajai ierīcei uzstāda sākotnējo apkalpojošā dienesta administratora paroli, par kuras saglabāšanu ir atbildīgs apkalpojošais dienests.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 92.4. apakšpunkts)</i></p>
<p><b>6.3. Kādā formātā un apjomā nepieciešams VID iesniegt elektronisko ierīču programmas pirmkodu un izpildkodu?</b></p>	<p>Elektronisko ierīču programmas pirmkodu (etalonu) iesniedz formātā, kas pieļauj tā izmantošanu atbilstības pārbaudei iesniegtajā elektroniskajā ierīcē, izpildkoda iegūvi un pirmkoda analīzi un teksta meklēšanas iespējas, izmantojot datorprogrammas, nodrošinot nepieciešamos tehniskos līdzekļus izpildkoda iegūšanai no iesniegtā etalona. Iesniegtajā pirmkodā iekļauj tikai informāciju par funkcionalitāti, kura tiek izmantota konkrētās versijas izpildkoda veidošanai (ģenerēšanai) atbilstības pārbaudei iesniegtajā elektroniskajā ierīcē. Funkcionalitātes, kuras netiek iekļautas atbilstības pārbaudei iesniegtajā izpildkodā vai nav aprakstītas tehniskajā dokumentācijā, neiekļauj pārbaudei iesniedzamajā pirmkodā vai norāda un iezīmē to pirmkoda apgabalu, kas attiecas tikai uz veicamo atbilstības pārbaudi, apliecinot, ka pārējā kodā iekļautā funkcionalitāte netiek izmantota konkrētajā iesniegtajā risinājumā.</p>
<p><b>6.4. Kāda konkrēti informācija vai dokumenti ir jāiesniedz VID, lai reģistrētu integrēto informācijas sistēmu?</b></p>	<p>Apkalpojošais dienests iesniedz VID informāciju, kādi dati tiek nosūtīti vai saņemti no integrētās informācijas sistēmas (piemēram, grāmatvedības uzskaites dati, noliktavas uzskaites sistēmas dati), t. i., aprakstu par datu transformācijām, kādas tiek nodrošinātas starp kases aparāta ar elektronisko kontrollenti un fiskālo atmiņas moduli, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas reģistrēto programmu un integrēto informācijas sistēmu.</p> <p>Tehniskajā pasē apkalpojošais dienests norāda integrētās informācijas sistēmas uzstādītās programmas nosaukumu, fiziskās atrašanās vietu un IP adresi (ja tādu izmanto).</p>

	<i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 34.<sup>29</sup> apakšpunkts, 113. punkts)</i>
<b>6.5. Kāda informācija ir jāiesniedz VID par kases sistēmas rezerves datu glabāšanas vietu?</b>	<p>Apkalpojošais dienests iesniedz VID informāciju par rezerves datu glabāšanas vietas energoneatkarīgajos datu nesējos ārpus kases sistēmas (servera atrašanās vietas) precīzu adresi un <i>IP</i> adresi.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 95 7.<sup>3</sup> punkts)</i></p>
<b>6.6. Ja VID iesniegti dokumenti par elektroniskās ierīces modeļa vai modifikācijas reģistrēšanu, bet tā neatbilst Ministru kabineta noteikumos Nr. 96 vai Ministru kabineta noteikumos Nr. 95 noteiktajām prasībām?</b>	<p>Ja VID konstatē, ka iesniegtā dokumentācija nav pilnīga vai elektroniskās ierīces modelis vai modifikācija neatbilst normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām un to ir iespējams novērst, nemainot programmatūru, VID 15 darbdienu laikā informē konkrētās elektroniskās ierīces lietotāju un apkalpojošo dienestu par konstatēto neatbilstību un līdz neatbilstības novēršanai neregistrē elektroniskās ierīces modeli (modifikāciju) VID vienotajā datubāzē (reģistrā) vai izslēdz no tās.</p> <p>Ja VID konstatē, ka iesniegtā dokumentācija nav pilnīga vai elektroniskās ierīces modelis vai modifikācija neatbilst normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām un neatbilstības novēršana visām konkrētā modeļa vai modifikācijas elektroniskajām ierīcēm, nemainot programmatūru, nav iespējama, VID 15 darbdienu laikā informē visus konkrētā elektroniskās ierīces modeļa vai modifikācijas lietotājus un apkalpojošos dienestus par konstatēto neatbilstību, neregistrē elektroniskās ierīces modeli (modifikāciju) VID vienotajā datubāzē (reģistrā) un (vai) izslēdz no tās.</p> <p><i>(Ministru kabineta noteikumu Nr. 96 129.<sup>14</sup> un 129.<sup>15</sup> punkts)</i></p>
<b>6.7. Kāda ir apkalpojošā dienesta atbildība par apkalpojošo dienestu pienākumu nepildīšanu?</b>	<p>Par normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču apkalpojošo dienestu pienākumu nepildīšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu juridiskajai personai no 70 līdz 700 <i>euro</i>.</p> <p><i>(Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 140. panta trešā daļa)</i></p>
<b>6.8. Kāda ir apkalpojošā dienesta atbildība par neatļautu darbību veikšanu, lai mainītu normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču konstrukciju, iejauktos programmā?</b>	<p>Par neatļautu darbību veikšanu, lai mainītu normatīvajos aktos noteikto elektronisko ierīču konstrukciju, iejauktos programmā un tādējādi radītu iespēju slēpt vai samazināt ar nodokļiem apliekamo objektu, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 400 līdz 2000 <i>euro</i>, bet juridiskajai personai – no 1400 līdz 20 000 <i>euro</i>.</p> <p><i>(Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 140. panta piektā daļa)</i></p>

---

**Valsts ieņēmumu dienests**

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 15.01.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt VID [elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"